

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Nr. 11
(1033)

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

* 2013 m. kovo 15 d. *

Kovo 11-osios šventė primena ir įpareigoja

Kauno miestas iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 23-iąsias metines, pateikdamas vi suomenei nemažai prasmingų

ordino vėliavos pakėlimo ceremoniją, gėlių padėjimą prie paminklų Vytauto Didžiojo karu muziejaus sodelyje. Čia renginio dalyvius pasveikino

igulos karininkų ramovėje. Cia didžiojoje, sausakimšai užpildytoje salėje susirinkusiems patriotines, pagyvenusiu žmonių jaunystės dainas

Šventeje dalyvavę choristai kartu su LPKTS Kauno filialo nariais ir Kauno igulos karininkų ramovės viršininku mjr. Donatu Mazurkevičiumi

Rimanto Žuko nuotr.

renginių, kuriuose aktyviai dalyvavo LPKTS Kauno filialo nariai, Laisvės kovų dalyviai. Toną rimčiai ir šios dienos reikšmės apmastytiams suteikė malda aukojamose šv. Mišiose Kauno arkikatedroje bazilikoje ir Kauno Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnycioje. Kauniečiai gausiai susirinko į iškilmingą minėjimą, tradicija nuo tarpukario laikų tapusią Vyčio Kryžiaus

Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas, LR Seimo narys, TS-LKD partijos pirminkas Andrius Kubilius, krašto apsaugos viceministras Marius Velička. Tylos minute buvo pagerbtai žuvusieji kovose už Lietuvos laisvę, tremtyje, lageriuose.

Tarp kitų renginių, skirtų šiai reikšmingai istorinei datai pažymėti mieste, įvyko šventinis koncertas Kauno

priminė į svečius atvykę Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių Klaipėdos choras „Atminties gaida“ (nuo 1992 metų vadovas Vytautas Saikauskas) ir Utenos mišrus choras „Ainiai“. Pastarasis gyvuoja nuo 1989 metų ir kolektyvui iki šiol vadovauja Utenos garbės pilietis Adolfas Driukas. Abu chorai – daugelio respublikinių renginių dalyviai.

(keliamas į 4 psl.)

Mes mylim Lietuvą

Kovo 8 dieną į Gargždų krašto muziejaus filialo Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejaus kiemą sugužėjo priekuliškiai paminėti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 23-iąsias metines. Atkeliavo Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijos 1–4 klasių mokiniai, lopšelio-darželio vyresniųjų vaikų, socialinių paslaugų

centro lankytojų grupės, specialiosios mokyklos ugdytiniai, seniūnijos darbuotojai. Atvyko ir Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos nariai Violeta Riaukienė, Česlovas Tarvydas. Kiekvienas šio renginio dalyvis nupiešė po piešinį. Temos buvo įvairios – nuo Lietuvos valstybinės simbolikos iki įvairių valstybinių ir kalen-

dorinių švenčių, šeimos, gamtos motyvų. Mes norėjome parodyti, kad meilė Lietuvai susideda iš paprastos, bet spalvingos kasdienybės mozaikos. Visi iškélé piešinius – Tėvynės meilės simbolius, skandavome šūkių: „Mes mylim Lietuvą!“ Renginyje dalyvavo apie 250 žmonių.

Sabina VINCIŪNIENĖ

Kovo 11-ąją vyresniųjų pesimizmą keitė jaunatviškas optimizmas

Šiais metais Seimo iškilmingame posėdyje paminėtos Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 23-iosios metinės. Kaip ir kasmet į Seimo tribūnų buvo kviečiami vyresniosios ir jaunosios Lietuvos astovai paskelbti savo žodį apie Lietuvą: kokia ji šiandien ir kokia ji galėtų būti rytoj. Vis tik gražu, kad kasmet iš Seimo tribūnos Kovo

mes patys? Dar 10 milijardų, 20 milijardų, 30 milijardų? O kodėl apskritai už mus būtų verta mokėti? Kad esame gražūs, išsilavinę, geri, teisingi, sąžiningi? – klausė Nepriklausomybės Akto signatarė.

Jos Kovo 11-ąją iškeltų tikrųjų vertybų sąrašo viršuje – lietuvių kalba, kurią ji laiko esant tautos dvasia: „Iš mūsų gali atimti žemę, gali atimti

Kovo 11-osios minėjimas Kaune Zenono Šiaučiulio nuotr.

11-ąją sakomas ižvalgos ir kalbos verčia užmiršti praktines, kasdienines, medžiaginių vertes ir mėgina tautą grąžinti prie tikrųjų, amžinųjų vertybų.

Toks buvo ir 1988–1990 metų Anykščių Sajūdžio tarybos pirmininkės, Anykščių Antano Vienuolio gimnazijos direktorės, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės I. Andrukaitienės kalbos tikslas. Jos kalboje buvo aiškiai atskirtos kasdienės vertės nuo tikrųjų vertybų.

„1990 metais aš, kaip ir čia, šioje salėje, esantys Kovo 11-osios Akto signatarai, mūsų Laisvės gynėjai, saugotojai ir puoselėtojai, kaip ir daugelis Lietuvos žmonių, žinojau atsakymus į daugybę klausimų. Kodėl mes esame Lietuva? Kodėl mes norime būti laisvi? Kodėl galime atiduoti viską, kad būtume tokie? Šiandien aš noriu jūsų visų paklausti – kiek kainuoja Lietuva? Ar esantys šioje salėje gali atsakyti į tokį, atrodytų, visiškai paprastą klausimą? Kiek kainuoja Lietuva? Ar

gali bet kuris Lietuvos žmogus šiandien atsakyti į šį klausimą? Kiek kainuoja Lietuva? O ar kas nors žino, kaip reikėtų vertinti, ivertinti? Ką skaiciuotume? Žemę? Upes? Ežerus? Miškus? Visų mūsų darbą? Kiek visa tai galėtų kainuoti? Tūkstantį? Milijoną? Milijardą? Gal dešimt milijardų? O kiek kainuotume

valstybę, ir tai jau buvo padausta ne vieną kartą. Bet tauta net ir tada liktų gyva, kol bent vienas iš mūsų kalbėtų lietuviškai. Nes tauta yra ne tik valstybė. Tauta prasideda nuo žodžio. Žodis yra tautos dvasia. Lietuvos dvasia yra kiekviename iškovota lietuviškos abécélės raidė. Šią dvasią gynė Sausio 13-ąją. Ir tie keturiolika žuvusiųjų irodė, kad J. Marcinkevičiaus Lietuva yra gyva. Jos negali nei nupirkti, nei dovanoti. Ją gali tik perduoti – savo sūnui ar dukteriai. Bet norint ją perduoti reikia iš tiesų suprasti, kokį didelį turta mes turime“.

Pasak jos, mūsų kalba – seniausia iš gyvų keturių šimtų trisdešimt devynių indoeuropiečių kalbų ir yra išlaikius archajiškiausius prokalbės bruožus, turime dví pagrindines dideles tarmes, penkioliaka patarmių, per šimtą šnekštų ir pašnektyų, iš kurių net dešimt yra už Lietuvos ribų. I. Andrukaitienė įsitikinusi, kad „visa Europa turi saugoti mūsų kalbą kaip vis dar gyvą kultūros pamatą“.

Lietuvos Persitvarkymo Sajūdžio Seimo tarybos narys, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras ir rašytojas R. Gudaitis taip pat atkreipė dėmesį į tikrasias vertybes, kaip ir dera poetiškos sielos kūrėjui, savo išgyvenimus dėl Lietuvos dar sustiprinęs kūrybinio žodžio raiška.

(keliamas į 4 psl.)

Opozicija – prieš lėtą Vyriausybę ir jos „fliugerizmą“

Artėjant Seimo Pavasario sesijai, baigiantis Algirdo Butkevičiaus Vyriausybės veiklos šimtadieniu, spaudos konferenciją Seime surengė TS-LKD partijos pirmininkas, Seimo opozicijos lyderis Andrius Kubilius. Konferencijoje jis apžvelgė dabartinės centro kairiųjų valdančiosios daugumos ir jos suformuotos Vyriausybės darbą. Nuo vieno skandalo iki kito gyvenanti valdančioji dauguma yra labai užsiemusi savaisiais galios žaidimais ir bet kokia kaina mėgina išgyventi, tuo pačiu nusitempiant antklodę į savają pusę. Tad visiškai nenuostabu, kad opozicijos lyderis A.Kubilius kairiųjų Vyriausybę vadina „lėto veikimo“, kol kas gyvenančią buvusios dešiniųjų Vyriausybės sukauptu ir jai paliku politiniu kapitalu.

„Trys mėnesiai valdančiosios koalicijos veiklos leidžia daryti aiškią išvadą: į valdžią buvo ateita nepasruošus nei idėjomis, nei žmonėmis. Vyriausybė iki šiol dirba arba siekama užgniaužti savo priešrinkimino populizmo (išsauktas) grėsmes, arba traukdama iš stalčių dar mūsų parengtus projektus. Per tris mėnesius nematėme nė vieno rimtesnio naujos valdžios projekto, kuris atspindėtų tai, kad partijos prie valdžios vairo sėdo su parengtais projektais, strategijomis ar bent idėjomis. Užtenka vien pažvelgti į būsimos Pavasario sesijos darbotvarkę ir ką siūlo svarstyti Vyriausybė: iš įregistruotų siūlymų 177 projektai yra parengti mūsų Vyriausybės ir tik 26 – naujosios. Dar 186-ių (įstatymų projektų) Vyriausybė žino tik pava-

dinimus“, – apibendrino A.Kubilius.

Opozicijos lyderio teigimu, dešinieji paliko ne tik gerą makroekonominę situaciją valstybėje, bet ir didelį idribijavairiose srityse, pradedant nuo smulkaus verslo sąlygų (siūlymas išteigtis „mažias bendrijas“), baigiant rizikos kapitalo ir start-up (pradžios) ekosistemos sukūrimu. Nuo privataus kaupimo pensijų sistemos pertvarkos iki naujos daugiabučių renovacijos programos parengimo. A.Kubilius mano, kad su tokiu paveldu A.Butkevičiaus Vyriausybė gali per daug nieko neveikdama važiuoti dar porą metų, kartas nuo karto imdamasi vienkartinių, tariai mai populiarų, veiksmų, pavyzdžiui, minimalios mėnesio algos (MMA) padidinimo, ar 50 daugiabučių renovavimo kiekvienoje savivaldybėje. Nors, pasak opozicijos lyderio, turbūt Rietave tiek daugiabučių iš viso nėra, o Kauñe tokis skaičius bus tik lašas jūroje.

„Arba traukdama iš stalčiaus mūsų parengtus projektus, plėtotas idėjas: pavyzdžiui, turto valdymo centralizavimas, teritorijų planavimas arba Saulėydzio komisija. Tai pateikiama kaip dide lis naujosios Vyriausybės pasiekimas. Mums negaila, kad iš stalčių traukiama tai, ką mes ten palikome, tačiau stebétina, kad per 3 mėnesius valdžia jokių savo sisteminių pertvarkos planų nei anonsavo, nei tuo labiau parodė kokiaje nors srityje,“ – teigė A.Kubilius.

Buvęs Ministras pirmininkas aiškino, kad per pirmuosius tris naujos Vyriausybės darbo mėnesius buvo dirbama labai lėtai, nejsitempus, niekur neskubant ir aiški-

nant, kad toks neveiklumas yra privalumas: „Turime tiesiog „lėto veikimo Vyriausybę“. Tai pridengiama garsiomis deklaracijomis, kad net ir lėtas veikimas ar nieko neveikimas yra „vardan žmogaus“. Kas nors gali sakyti – reitingai rodo, kad žmonėms tai patinka. Bet jei karalius yra nuogas, vis tiek tai ilgainiui pasimatyti“.

A.Kubilius mano, kad kai-riji įvaldžią atėjo nepasirengę ne tik idėjomis, bet ir žmonėmis. Jis atkreipė dėmesį į ministerijų vadovybę: per tris mėnesius ne tik ne visi viceministrai paskirti, nors nutarta, kad jų skaičių reikia didinti, bet jau trys viceministrai pasitraukė. Tai F.Latėnas, A.Zaremba, V.Kanopa.

„Aiškėja, kad valdžioje darosi nebeaiškūs iki tol, atrodyti, visai aiškūs reikalai – kas ir už ką atsako. Kadangi viceministrai yra paskirti partijų, o ne paties ministro, tai darosi nebeaišku, kas išgyvendina svarbiausias nuostatas – ministrai ar viceministrai. Štai ministras R.Šadžius kalba, kad svarbiausias tikslas finansų reikaluose – euro įvedimas 2015 metais (sveikiname toki ryžtą), tuo tarpu jo viceministras V.Galvonas („tvarkietis“ ir besiba lotiruojantis rinkimuose) skelbia, kad svarbiausias tikslas – PVM lengvata visam šildymui. Akivaizdu, kad toks lengvatų išplėtimas kertasi su euro įvedimo tikslu, nes didintų deficitą. Bet negali žinoti, kas turi svarbesnį balas, – socialdemokratų mažumos ministras ar daugumą koalicijoje turinčios „darbotvarkės“ atstovas viceministras,“ – sakė A.Kubilius.

Opozicijos lyderis negailėjo kritikos ir dėl kairiųjų Vyriausybės sukeltos sumaištis sveikatos apsaugos klausimais. A.Kubilius ironizavo, kad premjeras A.Butkevičius, sulaukęs, kol sveikatos apsaugos ministras V.P.Andriukaitis išvyks į Visaginą agituo tu už socdemų kandidatą (beje, darbo metu), suorganizavo pasitarimą su privačios medicinos atstovais ir juos ramino garsiai pažadais, kad privati medicina neturi bijoti ministro Andriukaičio.

„Ir čia vėl iškyla klausimas: kas šioje Vyriausybėje turi svarbesnį balsą sveikatos sistemos klausimais – ministras Andriukaitis ar jam nedalyvaujant pasitarimus sveikatos priežiūros klausimais organizuojantis premjeras ir jo garsusis patarėjas A.Vinkus? Kai premjeras nesuvaldo savo ministru, o ministrai – savo viceministru, gali tikėtis bet ko. Ypač, kai pats premjeras yra parodės, kad daugeliu svarbiausių klausimų netu-

ri tvirtos nuomonės, todėl vakare ir iš ryto tos nuomonės gali būti diametraliai priešingos,“ – samprotavo A.Kubilius.

Jis prisiminė, kad Seimo nariai tokią nuomonę kaitą yra pavadinę „vėtrungės“ vardu – sukimosi pagal vėjų reiskiniu, kai vėjo posūkiai, o ne stabilus stuburas lemia Vyriausybės veiksmus. Tiesa, mūsų pajūryje vis dar populiaru vietoj „vėtrungės“ nau doti vokišką pavadinimą – „fliugeris“.

„Deja, tenka pastebeti, kad pastaruoju metu vyrajančiu vėju, ypač energetikoje, darosi vėjas iš Rytų, ir „fliugeris“ vis dažniau rodo, kad atsparumo šiai krypciai nėra per daug,“ – sakė buvęs Ministras pirmininkas.

Kalbėdamas apie šios „lėto veikimo valdžios“ perspektyvas, A.Kubilius išvardijo kelis svarbius faktorius, lemsiančius jos veiklą. Pirmas svarbus faktorius bus tai, kad Seimas renkas i naują sesiją, kuri parodys, kaip klostosi santykiai valdančiosios koalicijos viduje.

„Dar balsuojant dėl Vyriausybės programos sakiau, kad naujosios valdančiosios koalicijos svarbiausias bruožas yra visiškas abejingumas veiklos programai ir kabine to sudėčiai. O tai reiškia, kad visas dėmesys buvo, yra ir bus sutelkiamas kitam prioritetui – tarpusavio galios demonstravimui ir pastangoms likti dominuojančiais kairėje politikos pusėje,“ – sakė A.Kubilius.

Antras lemiamas faktorius, pasak jo, realus „darbotvarkės vienybės“ rodymas ne tiek apjungiant partijas, bet vieningai veikiant Seime. Jis priminė, kad dar gruodį Darbo partija, „Tvarka ir teisingumas“ bei Lenkų rinkimų akcija Seime veikė vieningai. Akivaizdu, kad ir toliau jos veiks vieningai, nepaisant to, kaip klostysis partinių struktūrų jungimas: „Tenka labai aiškiai įvardinti, kad besijungiančios partijos labiausiai vienija ne kokia nors „centro kairės“ ideologija ar neslepiamas potraukis populizmo link. Svarbiausias vienijantis bruožas yra tai, kad per pastarąjį dešimtmetylį šių partijų veikloje matėme daugiausia Rusijos pėdsakų: nuo Borisovo milijonų ir rusiškų „almaksų“ iki V.Uspaskicho pastangų gauti politinių prieglobstį Maskvoje. Kol kas niekas nepaneigė ir žiniasklaidoje pa skelbtos informacijos, kad lenkų-rusų rinkimų aljanso atstovai prieš praėjusių metų rinkimus buvo pakvesti ir lan kési Kremliaus administracijoje, kur derino bendo dalyvavimo rinkimuose aspektus.

Kelionė baigėsi rezultatyviai – į aljansą buvo pakviesta ir K.Pruskiene partija. Tai, kad socialdemokratai valdančiojoje koalicijoje neturi daugumos ir kad daugumą turi jau susiformavęs ir vieningas lenkų ir „darbotvarkės“ aljansas – tai jau įvykės faktas“.

Jis tvirtino, kad tai, kaip šis faktas paveiks valdančiosios koalicijos darbą, galima tik spėlioti. A.Kubilius mano, kad iš pradžių vis dažniau gir dėsime pareiškimų, esą koalicija yra labai vieninga ir darbinga: „Tačiau vis labiau matysime, kad karalius yra nuogas – „lėto veikimo Vyriausybė“ gali pavirsti „nieko neveikimo Vyriausybė“, o „fliugeris“ pradės rodyti pastovų vėjų iš Rytų“.

A.Kubilius jau dabar matoto valdančiosios koalicijos partnerių demonstruojamą ryškiai skirtą požiūrį į kai kuriuos svarbiausius klausimus. Jis pateikė pavyzdį, kai premjeras A.Butkevičius skelbėsi būsią pasmerktas kaip politikas, jeigu Lietuva nejisives euro laiku. Finansų ministras R.Šadžius taip pat dramatiškai teigė, kad narys tė euro zonoje yra svarbesnė už socialdemokratų partijos išlikimą. Tuo pat metu nuskambėjo būsimo jungtinės partijos vadovo R.Pakso nuostata, kad prie euro zonos Lietuva gali prisijungti tik tada, jeigu tam bus pritarta referendumu. A.Kubilius teigė, kad žinant lietuvišką referendumą praktiką, galima tiesiai šviesiai pasakyti, jog R.Pakas pasisako prieš euro įvedimą.

„Galima spėti, kad tokiu būdu A.Butkevičiui yra siunciamas ryškus signalas, kas koalicijoje turi didesnę galiaj. Ir galima spėti, kad tokiu signalu svarbiausias strateginiai klausimais Uspaskich-Pakso-Tomaševskio blokas siūs vis dažniau. Ypač tokiai klausimais, kurie lemia Lietuvos tolimesnę vakarietišką integraciją,“ – prognozavo opozicijos vadovas.

Baigdamas spaudos konferenciją A.Kubilius žadėjo, kad Seime opozicija bus aktyvi ir konstruktivai, kad jau dabar ji veikia šešelinė Vyriausybės režimu ir tai bus daroma vis aktyviau. Opozicija remi rintus Vyriausybės darbus: euro įvedimą ar strateginius energetikos projektus, jeigu jie bus tēsiami. Opozicijos lyderio teigimu, tuo dešiniųjų opozicija iš esmės skiriasi nuo praėjusio Seimo socialdemokratinės opozicijos. Tačiau dabartinė dešiniuoji opozicija kritikuos lėtai veikiančią Vyriausybę ir kovos prieš jos „fliugerizmą“. Ypač energetikos klausimui.

Ingrida VĘGELYTĖ

Dėmesio!

Balandžio 6 d. (šeštadienį) Kauno įgulos karininkų raimovės salėje (A.Mickevičiaus g. 19, Kaune) įvyks LPKTS XX suvažiavimas.

Darbotvarkė:

- 10–11 val. delegatų registracija,
- 11 val. suvažiavimo pradžia,
- 11.20 val. moksleivių sveikinimai,
- 11.40 val. pirmininkaujančiųjų, sekretoriato rinkimai, darbotvarkės, reglamento, balsų skaiciavimo komisijos tvirtinimas,
- 12.55 val. svečių pasisakymai,
- 12.30 val. LPKTS pirmininko pranešimas,
- 12.45 val. LPKTS valdybos veiklos ir metinė finansinė atskaita,
- 12.55 val. Revizijos komisijos ataskaita,
- 13 val. Etikos ir procedūrų komisijos ataskaita,
- 13.30 val. LPKTS suvažiavimo nutarimų tvirtinimas,
- 13.40 val. LPKTS įstatų papildymai ir pakeitimai,
- 14.15 val. pareiškimai, rezoliucijos, informacinių pranešimų ir skelbimai,
- 14.30 val. suvažiavimo uždarymas,
- 14.45 val. pabendravimas prie arbato LPKTS salėje (Laisvės al. 39).

Ivykiai, komentarai

Šventės praeina, įspūdžiai išlieka

Simboliška, kad didžiausios Lietuvos valstybingumo šventės susijusios su pavasario dvelksmu. Simboliška ir tai, kad vis daugiau jaunimo supranta laisvės vertę ir didžiuojasi savo Tėvyne. Jaunimas – tai valstybės pavasaris, kurio taip ilgimės.

Ar tinkamiausia patriotiškumo išraiška – dviprasmiai šūkiai?

Ilgasis savaitgalis buvo tarsi dovana Kovo 11-osios proga. Nesvarbu, kaip ja sugebėjome pasinaudoti sukamiesi kasdieninių rūpesčių verpete, tačiau šventinė nuotaika jautėsi – miestuose ir miesteliuose vyko minėjimai, koncertai, sporto varžybos. Jei ne šalčiai, užklupę jau apsidžiaugus pavasariu, nuotaka būtų dar pakilesnė. Buvo ir dar viena ypatybė – šiemet Kovo 11-osios paminėjimo laukėme su tam tikru nerimu, nes įvairiose žiniasklaidos priemonėse netilo diskusijos dėl Vilniuje planuojamų eitynių. Atrodytų, kas čia tokio, kad tokią šventinę dieną tautiškai nusiteikęs jaunimas nori viešumoje pasidžiaugti valstybės laisve? Gaila, tačiau šita akcija netapo tautą vienjančiu veiksniu.

Sostinėvaldžia nedavė leidimo eitynes organizuoti centrinėje miesto gatvėje, pašiūlydama kitą vietą miesto centre. Kodėl nedavė, nereikia aiškinti – ji nenorėtų susilaukti kaltinimų nacionalizmo, nacizmo ir rasizmo skatinimu. (Juk niekaip nepaaiškinsi užsieniečiui, kad skustagalvis su stilizuotos svastikos antisiuvu ant rankovės nėra nacis, arba kad šūkis „Lietuva lietuviams“ nereiškia, jog čia nėra vėtros rusų, lenkų, žydų tautybės žmonėms, nors jie ir jų tėvai buvo ir yra Lietuvos piliečiai.) Taigivaldžios ir visuomenės dalies priešpriesa buvo užprogramuota iš anksto, atsirado vienos ir kitos pusės rėmėjų, panašiai kaip Garliavos įvykių atveju. Tenka prisiminti seną patarę – kur du mušasi, trečias laimi. Tad nenustebkime, jei netrukus prokomunistinės ar prorusiškos jėgos pateiks pašauliui šitą įvykį kaip akivaizdūnacizmo ir rasizmo apraiškos ženkla Lietuvoje. Ar šito siekė eitynių organizatoriai? Ne veltui sakoma: gera pradžia – pusė darbo. Matyt, kažkada ta pradžia buvo ne kokia, jei davė tiek daug peno Lietuvos priešams, sugebėjusiems patriotiškumo apraiškas pateikti kaip atgrasų nacionalizmą. Kita vertus, jei

raudonos vėliavos fone baltais apvadais įremintas juodas Vyties kryžius nori nenori asocijuojasi su nacių vėliava, tai kaip paneigsi, jog tai – nekaltas simbolijų panašumas? Arba štai skustagalvis su užrašu „Baltoji jėga“, beje, parašytu angliskai – kaip ji suprasti? Gal kokiam žmogeliui

tingas. Jis reikštų, jog esame neapsisprendę, kad neketiname nieko keisti. Tai, be abejų, labai patikyt Rusijai, suinteresuotai išlaikyti Lietuvą energetinės prieklausomybės gniaužtuose. Bet žinant, už ką referendumė dėl atominės elektrinės statybos pasisakė kai kurie eisenos organizatoriai, labai stebėtis nereikėtų.

Tvarką saugojusiai policijai darbo neatsirado, A. Paleckio frontininkams išprovokuoti eisenos dalyvių nepavyko, neramumų nekilo.

Patriotinis jaunimas Vilniuje

iš Dzūkijos jis nieko nesako, bet štai turistui iš Europos jis žinomas kaip rasistinis skustagalvių šūkis.

Nepatikėsi ir buvusiu Sąjūdžio veikėju, kuris politinę karjerą baigė kalėjimu už kynio reikalavimą, paskui ją tėsė tarnaudamas Rusijos interesams. „Tai protestas prieš valdžią, nes ir tada mes nebijojome protestuoti“, – kalbėjo jis žurnalistams. Šalia jo matėme kitą figūrą, kuri labiausiai įsiminė lemiamais 1992–1996 metais, kai Lietuvoje į valdžią grįžo Komunistų partijos nomenklatura – tuomet šis veikėjas aršiai puole „landsbergistus“. Isiklauksite – „protestas prieš valdžią“. Kodėl? Argine demokratinėje valstybėje gyvename, argine patys tą valdžią renkame, galų gale, ar valdžiai, kurių patys išsirinkome, nebūtina paklusti?

Ko siekė šūkio „Ne Rytams, ne Vakarams“ propaguotojai, irgi galima suprasti tiesiogiai – nereikia bendrauti nė su vienais. Ar tai neprirena tariamo „neutralumo“ propagandos, taip intensyviai pasklidusios 2004 metais Lietuvai stojant į NATO ir Europos Sąjungą, ir kastuobuvo suinteresuotas. Kaip bevarytum, kaip bežiūrėtum – naudinga Rytams... O šiandienos kontekste, siekiant energetinės nepriklausomybės, toks šūkis tiesiog pražū-

tinga. Kaip sakoma – iš didelio debesies buvo mažai lietaus. Dabar sostinės valdžiai liko kita užduotis – homoseksualai irgi reikalauja parodo miesto centre, o dabar jie savo reikalavimus galės argumentuoti dar ir tuo, kad „nacionalistai žygiavo“. Apšaukti visus eisenos dalyvius nacionalistais būtų neteisinga, nes joje dalyvavo daugybė tikrai patriotiškai nusiteikusių išsilavinusių žmonių, nieko bendroneturinčių su nacionalizmu ar tuo labiau nacizmu. Tačiau būtų tik į naudą, jei ateityje nebeliktų progų įvairoioms interpretacijoms. Galbūt galima eitynes paversti didelės šventės, apimančios koncertus, žaidynes ir panašiai, dalimi? Juk kažkokie nevykę miesto valdžios bandymai Gedimino prospektė surengti alternatyvius renginius liko nepastebeti ir netapo alternatyva, o štai su vienijus pastangas būtų įmanoma surengti tikrai gražią, prasmingą ir vienjančią šventę.

Kuo skiriasi Kovo 11-oji nuo Vasario 16-osios

Iškilmingas Seimo posėdis, skirtas Kovo 11-ajai, buvo tikrai neeilinis, ypač po to, kai Seimo pirmininkas V. Gedvilas dar kartą pademonstravo, kad tokiomis paragoms užimti reikia didelės

erudicijos ir vidinės kultūros žmogaus ir kad jis nėra tas žmogus – lyg tarp kita ko paminėjės „jų ekselencijas“ jis pabrėžtinai kreipėsi į dar svarbesnį asmenį „prezidentą Rolandą Paką“. Tai ir buvo iškilmingiausias jo kalbos momentas. Daugiau nieko, kas patrauktų tautos dėmesį. Užtut Lietuvos mokslo premijos laureatas, „Lietuvos istorijos metraščio“ redakcinės kolegijos pirmininkas, Vytauto Didžiojo universiteto Senato narys profesorius Zigmantas Kiaupa, istoriko žvilgsniu pažvelgęs į Lietuvos nepriklausomybės datas, priminė liūdną istorinę tiesą: Vasario 16-oji nuo Kovo 11-osios skiriasi tuo, kad po 1918 metų vasario 16 dienos Akto valstybingumą kūrė valstybės valdymo patirties neturintys šviesuoliai idealistai, prisiėmę valstybininkų atsakomybę, o 1990 metų kovo 11 dieną paskelbus Nepriklausomybės atkūrimą, valstybingumo kūrimas greitai perėjo Komunistų partijos nomenklatūrai, nepuoselejusiai jokių idealistinių iliuzijų ir iki tol turėjusiai įsakymų iš aukščiau vykdymo patirti. Profesorius delikačiai nesuabejojo, ką ji galėjo sukurti, tačiau ir taip aišku, kad tos nomenklatūros „kūrybos“ vaisiai ir šiandien mums springsta burnoje.

Sąjūdžio Seimo tarybos narys, Nepriklausomybės Akto signataras, rašytojas Romas Gudaitis neslėpė kartelio dėl rafinuoto biurokratizmo užvaldytos valstybės: „Toje modernaus biurokratizmo viešpatijoje labai rūpinamas žmogumi, kad valdžia būtų kuo arčiau jo ir šis rūpestis įvelkamas į vis rafinuotesnį rūbą.“ Liudina, bet rašytojas teisus, teigdamas, kad Lietuva, kokią ją įsivaizduoja kiekvienas lietuvis patriotas, šiandien yra visai kitokia. Net gmtajai kalbai lieka vis mažiau vietas, o juk ji, anot kitos oratorės, Nepriklausomybės Akto signatarės, Anykščių Antano Vienuolio gimnazijos direktörės Irenos Andrukaitienės, verta būti įtraukta į UNESCO Nematerialaus kultūrinio paveldo sąrašą. Kaip neprisimintijos kalbos fone pastarosiomis dienomis vykstančio tylaus karo tarp lenkų mažumos ir Švietimo ir mokslo ministerijos dėl lietuvių kalbos egzaminų?

Gintaras MARKEVIČIUS
Agnės Stankevičiūtės nuotr.

Kovo 11-oji Šiaulių

Pirmą kartą Šiaulių jaunuju turistų centre (JTC) buvo pristatyta fotomenininko treminio Eduardo Manovo fotografijų paroda „Lietuva treminio akimis“. Renginyje dalyvavo fotografijų autoriai bei LPKTS Šiaulių filialo pirmininkė Valerija Jokubauskienė ir filialo metraštininkas tarybos ir valdybos narys Klemensas Arlingevičius. Parodos autorius papasakojo, kodėl jam ypač graži Lietuva, kur ir kaip randa tokį gražių vaizdų. Nuotraukose – Šiaulių apylinkių vaizdai: Rékyvos ežero pakrantė vėlą vakarą, Bubių kampelis po lietaus, debesėlis virš miesto, gėlė ežere ankstyvą rytmę...

Šiaulių Simono Daukanto gimnazijos moksleivai paskaitė Eduardo novelių tekštą. Skambant fleitos muzikai patiekėjo atsiminimų iš tolimos treties Tadžikijoje.

Vėliau svečiai prisiminė tremtį, papasakojo turistams ir kraštotyrininkams apie savo vaikystę. JTC direktoriaus pavaduotoja Genutė Beleckaitė prisiminė 1990-ųjų kovą, kai Lietuvos turistų grupė, jau po Nepriklausomybės atkūrimo, nuvyko į Ukrainą ir kaip buvo sutiki, pasveikinti, pavaisinti. Lietuviai buvo gerbiami, kad briosios Rusijos neišsigando ir atkūrė savo valstybę.

Toliau mokiniai tėsė projektą „Kokia graži mano Lietuva“. Vaikai turėjo nupiešti patį gražiausią konkretų Lietuvos kampelį, turėjo pagalvoti, kuo jiems graži Lietuva. Vieni tapė guašu, kiti piešukais, kreidelėmis ar flomasterais. Daugumai vaikų gražiausia močiutės sodyba kaimė. Daug piešinių su Baltijos jūros vaizdu, Rékyvos ar Bubių ežerais, Naisių muziejumi, Kelmės kriokliais, Šiaulių jūra. Gražiausiai piešiniai bus eksponuoti JTC galerijoje.

Aptarimo metu paaškėjo, kad centre dirba buvusių tremtinių ir tremtinių vaikų. Tremtinė mokytoja Marija prisiminė, kaip Alzamajuje nenorėjo eiti į medinę mokyklą, o prašėsi į didelę mūrinę. Mergaitės noras išsipildė, bet už tai tėvas turėjo veltui po darbo taisytį mokyklos duris, suolus ir kitą inventorių.

Dėkojame Eduardui Manovui, LPKTS Šiaulių filialo pirmininkei Valerijai Jokubauskienėi ir Klemensui Arlingevičiui, pravedusiems gyvosios istorijos pamoką ir kartu su JTC moksleiviais ir mokytojais prasmingai įdomiai paminėjusiais Kovo 11-ają – Lietuvos valstybės atkūrimo dieną.

Stanislava STAŠKUVIENĖ

Kovo 11-osios šventė primena ir įpareigoja

(atkelta iš 1 psl.)

Ne mažiau įspūdingas buvo ir Kauno Aleksandro Stulginskio mokyklos daugiafunkcinio centro mišraus choro „Gimtinė“, vadovaujamo Rimanto Vaičekonio, pasirodymas. Koncerto dalyvius pasveikino Kauno igulos karininkų ramovės viršininkas mjr. D. Mazurkevičius, LR Seimo narė R. Juknevičienė, šio renginio globėja LR Seimo narė V. V. Margevičienė, svečias iš Bostono Romas A. Bričkus.

Šaunus LPKTS Kauno filialo sumanymas į renginius kviečia buvusių tremtinių ir politinių kalinių chorus iš kitų miestų pasiteisino. Prieš šventinį koncertą buvo iš anksto sutarta nemokama ekskursija po Vytauto Didžiojo karo muziejų. Muziejuje apsilankę Klaipėdos ir Utenos choristai buvo sužavėti Karo muziejaus vyr. muziejininkės Linos Kasperaitės nuoširdžiu bendravimu ir įdomiu pasakojimu. Choristai dėkingi už įdomią ekskursiją po Kauno igulos karininkų ramovę viešujų ryšių vyr. specialistui ats. mjr. Rimantui Žukui.

Pagvenusios kartos renginių dalyvius pradžiugino juose gausiai dalyvaujantys jaunimas ir jo pilietiškumo apraiškos. Šv. Mykolo Arkangelo bažnyčioje šv. Mišių metu iškilmingai prisiekė tar-

nauti tautai ir ginti Lietuvos nepriklausomybę nemažas būrys jaunujių šaulių. Čia pat garbaus amžiaus šauliams buvo įteikiti apdovanojimai „Už nuopelnus Šaulių sajungai“. Iškilmingame minėjime Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje visiems įspūdį paliko Kauno Šv. Mato gimnazijos tarybos nario Tautydo Gurskio pasisakymas, kuriame moksleivis priminė mūsų tautos stiprybę ir laisvės sieki, kai ją caro valdžios priespaudos metais žadino Vincas Kudirka 1898 metais tautiškos giesmės žodžiais: „Tegul saulė Lietuvoj tamsumas prašalina“. Ne mažiau prasminges buvo ir trumpos pranešimas, prieš koncertą Kauno igulos karininkų ramovėje paskaitytas Vytauto Didžiojo universiteto Filologijos fakulteto studento, būsimo istoriko Simono Jazavitos. Vaikinas, gimęs audringu 1990 metų pabaigoje, aiškiai žvelgia į savo valstybės prasmingą ir šviesią ateitį, dėl kurios būtina visiems nepailstamai stengtis. Čia jis susišaukia su Kauno šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčios rektoriaus kunigo Tomo Karklio mintimis, kurias dvasininkas išplėtojo homilioje šv. Mišių metu, kalbėjęs apie laisvės sampratą gyvenant nepriklausomoje valstybėje. Laisvė be atsakomybės ir kilnių įspareigojimų nesukuria

pilielinės visuomenės. Viltis, tikėjimas ir meilė grindžia pamata šiem siekiam. Ne atsiskirtinai tarp nepriklausomos valstybės, gyvuojančios 23 metus, piliečių tarpsta nepasitikėjimas svarbiausiai jos valdymo organais, tarpusavio priešprieša. Tuo nevengia pa-sinaudoti kaimyninės šalys. Šių dienų politinėje aplinkoje, kai išorinės jėgos mūsų pačių rankomis siekia sužlugdyti Lietuvos valstybės ekonominį, energetinį savarankiškumą, gimtosios kalbos pagrindus, siekia sumaištis švietimo sistemoje, verta priminti europarlamentarės Laimos Andrikienės žodžius, pasakyti interviu 2013 metų vasario 28 dienos dienraščiu „Kauno diena“, straipsnyje „Kodėl kenkiamė patys sau?“ I „Kauno dienos“ klausimą apie vieną šviežiausiu mūsų politinio gyvenimo viražų: „Kaip vertinate DP ir PTT ketinimus susijungti?“ L. Andrikienė atsakė: „Nedaugiažodžiaudama pasakysiu: ne vardan tos Lietuvos tai yra daroma. Nes kambės šioms vestuvėms Lietuvos bažnyčių varpai... Šias politines jungtuves palydės Kremliaus dūžiai. Po jų dar padažnės „Rosatom“ atstovų vizitai į Lietuvą, padaugės įkalbinėjimų, rankų išsukinėjimų. Turėsime apsiginti. Ne pirmą kartą, bet, matyt, ir ne paskutinį“.

Švenčiant mūsų istorijai reikšmingas sukaktis, rimtiems pamastymams yra neišsenkanti erdvė.

Audronė KAMINSKIENĖ,
Vytautas GULIOKAS

Du procentus gyventojų pajamų mokesčio skirkite LPKTS

1 Mokesčių moketėjo identifikacinis numeris (asmenis kodas)	2 Vardas	3 Pavarde	4 Adresas	5 Mokesčių laikotarpis	6 Mokesčio dalį skiriu "65 vienetais, turintiems teisę gauti paramą"	7A Atsiaskau mokesčio dalį skiriu** vienetais, turintiems teisę gauti paramą	7B Mokesčio dalį skiriu** politinėmis partijomis	8 Papildomų lapų skaičius
(Galite pažymėti tik vieną laukelį)								
Eilės Nr.	E1 Gavejo tipas***	E2 Gavejo identifikacinis numeris (kodas)	E3 Mokesčio dalies paskirtis****	E4 Mokesčio dalies dydis (procents)	E5 Mokesčio dalį skiriu iki mokesčiui laikotarpio*****			
1	2	3 0 0 0 3 2 6 4 5	A N Y K S Č I U F I L I A L A S	.	Y Y Y Y			
2				.	Y Y Y Y			
3				.	Y Y Y Y			
4				.	Y Y Y Y			
5				.	Y Y Y Y			
6				.	Y Y Y Y			
7				.	Y Y Y Y			
<small>* Padėjimą BS-1 (ar) 75 laukeli, mokesčio dalis bus pereivedama 81mės pralyme nurodytiems vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms (ankstesnio mokesčiui laikotarpio pralyme, kuriame buvo užpildyti E5 laukeliai, nurodytiems vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms vienetiems, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms nebebus pereivedama).</small>								
<small>** Padėjimą GA-1 (ar) 7A laukeli, mokesčio dalis JOSU arkešiuose pralymuose nurodytiems vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms nebebus pereivedama.</small>								
<small>*** E3 laukelis užduidomas, kai pageidaujama nurodyti vienetas, turintiems teisę gauti paramą, arba politinė partija, kokią išskiriui iš turėtu panaudoti skiriamą mokesčio dalį. Išlaikomas gavejo programos, meno ar sporto kolektyvo, padalinio.</small>								
<small>**** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>**** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išskylų 5 laukelių.</small>								
<small>***** E5 laukelis užduidomas, kai mokesčio dalį vienetas vienetiams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėmis partijoms pageidaujama skirti ilgiau kaip 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai, pradedant skaič</small>								

Mečislovas Kestenis-Serbentas

Visi rašytiiniai šaltiniai teigia, kad Didžiosios Kovos apygardos (DKA) vadas (tada apygarda vadinosi Lietuvos laisvės armijos (LLA) 5-uoju rajonu) Mečislovas Kestenis-Serbentas gimė 1913 metais, tad šiemet ruošėmės paminėti jo šimtmetylį. Džiaugiuosi, kad dar 1998 metais, leidžiant knygą „Didžioji Kova“, pavyko susitikti su Vilniuje gyvenusia jo žmona Veronika (1923–1999), broliu Stasiu bei Lentvaryje gyvenusiu vienu iš LLA Vilniaus apygardos vadovų Medardu Juršeniu-Ilgiu (1920–2000). Jų pagalba atkūrė šio partizanų vado gyvenimo ir kovos istoriją, tačiau patikslinti gimimo datos nepavyko. Grinkiškio parapijos, kuriai priklausė Gražiškių kaimas, Sakramentų registracijos knygos Pirmojo pasaulinio karo metu sudegė. Vis tik nesenai Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro darbuotojams archyve pavyko rasti Mečislovo 1940 metų rugpjūčio 1 dienos atestaciją, kai jis tarnavo Lietuvos kariuomenės 3-iame Vytauto Didžiojo pėstininkų pulke skyrininku.

Mečislovas Kestenis (originaliai Mečys Kistenis) nurodomas kaip doras ir sąžininkas, gyvo, griežto būdo, ištvermingas, gimęs 1915 metų kovo 15 dieną Rusijoje (pagal istoriko K. Kasparo duomenis – Odesoje). Tad šimtadienis atidedamas, o biografiją teko šiek tiek patikslinti.

* * *

Mečislovas Kestenis-Serbentas 1945 metais nuo sausio 15 dienos iki balandžio 13 dienos buvo DKA (apygarda vadinosi LLA 5-uoju rajonu) vadas, perėmės vadovavimą junginiui iš Žalio Velnio. Nors ir trumpas vadovavimo apygardai laikas, tačiau jo bendražygį, su kuriais man teko susitiki, atmintyje paliko didelį pagarbos jausmą. Tai jis pagal Lietuvos kariuomenės pavyzdį, įsakymais įteisino pareigybės, statutą ir kitus karinio pasipriešinimo dokumentus, apibrėžė pareigybų sąvokas, kovotojų teises ir pareigas. KGB dokumentuose ilgai neišaiškinus tikrosios pavardės vadintas išsigalvota – Mykolu Karecku.

Kėdainių apskrities Gražiškių kaimo ūkininkas Adolfas Kestenis su žmona 1914 metų pabaigoje traukėsi į Rusijos gilumą, pasiekė Odesą. Cia 1915 metų kovo 15 dieną jiems gimė sūnus Mečislovas. 1918 metais Kesteniai su grįžo į Gražiškes, vėliau persikelė gyventi į Skiemius. Šeima augino septynis vaikus: Mečislovą, Vytautą, Stasi, Elytę, Joną, Adolfą ir Vidą.

Nuo mažumės Mečislovas troško tapti kariškiu. Žinoma, kad dar paaugliu būdamas, baigęs pradžios mokyklą, prisišlejo prie Lietuvos kariuomenės, tapo būrio auklėtinu. Tėvas tuo nebuvo patenkintas. Vėliau Mečislovas

Ketino bėgti į Vokietiją, nors žmona laukėsi. Ilgai kelionei prikalbino žmonos tévelį Stasi Bulką ir svainį Liudą. Motina su dukterimi trauktis atsisakė. Traukėsi Karaliaučiaus link, tačiau juos pasivijo rusų armija. Teko grįžti į

Mečislovas slapta buvo pasiūstas į Kaišiadorių ir tapo partizanų apylinkės vadu, ji laukėsi. 1945 metų kovo 1-ają jiems gimė sūnus Audrius. Likogventi pas tévus Vilniuje, Subačiaus g. 6-3, dirbo parduotuvės vedėjos pavaduoto-

Jis turėjo prisistatyti į Kaišiadorių vyskupiją pas kunigą Stanislovą Kiškį, dvasininkas – rasti būdą pristatyti Mečislovą į Skerių kaimą, kur tuo metu buvo 5-osios apylinkės (rajono) štabas.

1945 metų sausio pradžioje pas Ilgakiemio pradžios mokyklos mokytoją Zigmą Švenčionį-Tigriuką, turėdamas dokumentus Mykolo Karecko vardu, atvyko Mečislovas Kestenis, būsimasis partizanų vadas Serbentas. Paprašė nuvežti į Skerius. Važiuojant sakė, kad pagal legendą yra Žemės ūkio komisariato darbuotojas, turėjus dokumentus ir užduotį, susijusią su grūdų tiekimui Vilniaus duonos kombinatui. Privažiavo atokią sodybą Paukščių kaime, kur gyveno Dominykas Matačiūnas-Jazminas. Jo sūnūs Adomas-Diemedis ir Vincas-Bijūnas buvo partizanai. Antanina, Kaišiadorių gimnazijos mokytoja, buvo ryšininkė.

Maždaug po mėnesio Zigmantas Serbentą nuvežė į Kaišiadorių, iš kur jis vakare išvyko į Vilnių. Laukdami traukinio, Mečislovas Kestenis-Serbentas dar nuėjo pas gimnazijos kapelioną Marijoną Petkevičių, su kuriuo buvo pažystamas.

* * *

Mečislovo Kestenio (Mykolo Karecko)-Serbento vadovaujamoje partizanų apylinkėje tuo metu buvo apie du tūkstančius kovotojų. Su Žaliu Velniu, tapusių jo pavaduotoju, bet likusiu Didžiosios Kovos rinktinės vadu, ir rajono štabu laikėsi daugiausiai Žaslių ir Musninkų valsčiuose. Juos sekėti buvo užverbuota dešimtys žmonių. Apsimetę keliaujančiais siuvėjais, nuo bado sprukusiais iš miesto vargšais, vengiančiais tarnauti sovietinėje armijoje, kitokiomis aplinkybėmis besislapstančiais, išdavikai ieško kontaktų su partizanais. 1945 metų kovo 27 dieną po užpuolimo Ciobiškio vaikų prieglaudoje, šstabas išsiblaškė. Pagal partizanų kovos taktyką buvo numatyta vieta susitikimui, matyt Kaugonių miške. Jie norėjo traukti į Trakų–Semeliškių–Onuškio apylinkes, kur šeimininkavo Antano Galinio–Juodosios Kaukės batalionas. Jų sunaikinimui pajungtas NKVD kariuomenės 25-asis ir 97-asis šaulių pulkai, 4-osios šaulių divizijos seržantų mokyklos kursantai, Vievio ir Žaslių stribai. Galybė kareivių su karine technika išsilaiptino Kauno–Vilniaus vieškelyje pagal geležinkelį ir supo miškus.

(keliamas į 6 psl.)

Svenčionių apskrities kriminalinės policijos viršininko pavaduotojas Mečislovas Kestenis. 1943 metai

mokėsi Dotnuvos žemės ūkio mokykloje, kurią baigė 1935 metais. 1936 metų lapkričio 1-ają buvo pašauktas tarnybai į Lietuvos kariuomenės 3-iųjų pėstininkų pulką Kėdainiuose. Paskirtas į mokomąją kuopą, tapo jaunesniuoju puskarininkiu, priešarvuocių būrio skyrininku.

Po būtinos tarnybos neilgam, be didelio noro, sugrįžo į tévų namus ir bandė įsidarbinti, tačiau greitai buvo pakviestas liktiniu į tą patį pulką, kurį vėliau iškėlė į Sedrežių. Tai įvyko maždaug 1937 metais. Cia tarnavo iki Vilniaus kraštas buvo sugrįžtinas Lietuvai.

Vokiečių okupacijos metais buvo Švenčionių apskrities kriminalinės policijos viršininko pavaduotoju, turėjo LLA suteiktą vyresniojo leitenanto laipsnį. Vokišku motociklu važinėjo po apylinkes, kuriose buvo įvykdyti nusikaltimai. 1943 metais vedé Stasio ir Veronikos Bulkų iš Ceikinių parapijos Čižiškių kaimo (dabar – Ignalinos rajonas) dukterį taip pat Veroniką, tuo metu gyvenusią Vilniuje. Dar Švenčionyse Mečislovas priklausė pasipriešinimo vokiškajai okupacijai organizacijai.

Frontui artėjant prie Švenčionių, Mečislovas paleido savo pavaldinius iš policijos, o pats atvyko į Vilnių.

Veronika Bulkaitė-Kestenienė. 1945 metai

ja. Buvo nuolat tardoma ir klausinėjama, kur yra vyras. 1945 metų birželio 8 dieną suėmė broli Liudą. Kankino ji negailestingai, nuteisė septynerius metus kalėti Komijos lageriuose. Jai pačiai pripaiše trūkumus parduotuvėje, nuteisė ir išvežė į Sibirą.

Stasys Kestenis pasakojo, kad kitas brolis Vytautas irgi partizanavo Kelmės, Vaiguvos apylinkėse, vėliau legalizavosi. Tėvai su keturiais vakaais – Elyte, Jonu, Adolfu ir Vida – bei vaikaičiu Audrijuumi 1948 metų gegužės 22-ają buvo ištemti į Irkutsko sritį. Tremtyje motina mirė, 1950 metų gruodžio 15-ają – penkiometis Audrius. Sesuo Elytė pasiliko ten gyventi. Stasys tremties išvengė, nes trėmimo metu slapstėsi, bet viską matė...

Apie Mečislovo Kestenio siuntimą vadovauti partizaniam judėjimui Kaišiadorių, Ukmergės, Jonavos, Širvintų, Trakų teritorijoje Medardas Juršėnas 1998 metais man liudijo, kad su Mečislovu susipažino 1944 metų rudenį. Gyveno jis pas žmonos tévus Vilniuje, slapstėsi, ieškojo veiklos. Sužinojus, kad jis buvo baigęs puskarininkų kuopą, Lietuvos kariuomenėje vadovavo skyriui, LLA buvo suteiktas karininko laipsnis. Tuo metu į Vilnių buvo atvykęs Jono Misiūno-Žalio Velnio ryšininkas Zigmas Švenčionis-Tigriukas ir prašė atsisiųsti Didžiosios Kovos rinktinę kadrinių karininkų. Vado pažintis su LLA buvo nuo darbo geležinkelio apsaugos policijoje, kai padėdavo pervežti ginklus. Tada K. Veverskiui-Seniui, A. Zaskevičiui-Zizui bei V. Gyliui kilo mintis pasiūsti Mečislovą į Kaišiadorių vadovauti LLA Vilniaus apygardos Kaišiadorių, Trakų, Ukmergės apylinkėms, tai yra 5-ajam rajonui.

Bronius Karbočius-Bitė, Algimantas – paskutinis Vyčio apygardos partizanų vadas

Bronius Karbočius gimė 1922 metų sausio 14 dieną Kėdainių apskrities Dotnuvos valsčiaus Kutiškių kaimे. Tėvai turėjo 8 hektarų žemės, sodyba buvo tvarkinė. 1945 metais naikinamųjų būrių kovotojai tėvą Simoną Karbočių suėmė, išsivežę visą turtą. B. Karbočius, vengdamas mobiliacijos, išidarbino Kėdainių kelių valdyboje ir Josvainiuose statė tiltą per Šušvę. Buvo suimtas, tačiau iš Josvainių areštinės pabėgo ir partizanauti išėjo toliau nuo giminės vietų. Būdamas veiklus, tarp kovos draugų turėjo autoritetą, greitai suorganizavo partizanų būrį Ukmurgės apskrities Surviliškio apylinkėse. Jau 1946 metais B. Karbočiaus-Bitės vadovaujamas dylikos partizanų būrys priklausė Vyčio apygardai ir vei-

Vyčio apygardos vadas Bronius Karbočius-Bitė, Algimantas

kė Kėdainių bei Surviliškio valsčių teritorijoje. 1947 metų pradžioje su bendražygiais užpuolė Kėdainių areštinę ir po kautynių su apsauga išlaisvino kalinius. Bendražygį pasakojimu, Bronius Karbočius buvo doras žmogus, optimistas, mokęjės nuraminti

save ir kitus, partizanų būryje palaikė griežtą tvarką. Po M. Šemežio-Aro žūties 1951 metais Bronius Karbočius tapo paskutiniuoju Vyčio apygardos vadu. 1952 metais jis buvo paskirtas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos nariu. Žuvė 1953 metų sausio 26 dieną Panevėžio rajono Šilagailio kaime kartu su partizanu Viktoru Mažeika-Vanagu. 1995 metais Broniaus Karbočiaus žūties vietoje pastatyta paminkla. 1998 metų gruodžio 22 dieną B. Karbočiui-Bitei buvo pripažintas Kario savanorio statusas, 1999 metų sausio 29 dieną suteiktas pulkininko laipsnis. 1999 metų gegužės 19 dieną Bronius Karbočius (po mirties) apdovanotas Vyčio Kryžiaus 3-iojo laipsnio ordinu.

Elena MARKUCKYTĖ,
Donatas PILKAUSKAS

Mečislovas Kestenis-Serbentas

(atkelta iš 5 psl.)

Ankstų balandžio 13 dienos rytą apie 100 partizanų būrys susidūrė su kareiviais tarp Bekštionių ir Dainavos. Bekštionių miške (321 hektarų ploto) atkakliai mūšyje žuvė penki partizanai. Vyrai nutarė trauktis iš Neries lanko miškų per Paparčius–Kaugonių, persekiotojams sumėtyti pėdas, tačiau tie nesivijo. Kelis kartus vyrai bandė pralaužti apsuptytes žiedą, tačiau nesisekė. Kareivių buvo daug, jie važinėjo pamiskėmis net šarvuočiais, išsirausė apkausoje su kulkosvaidžiais. Apie pusę vienuolikos vakaro, jau sutemus, dvi grupės partizanų ties Kaugonimis ir Tabariškėmis susidūrė su NKVD 25-ojo pulko 2-uoju batalionu. Mūšis truko purštuos valandos, tame paguldė galvas šešiolika partizanų, tarp jų ir Serbentas bei jo draugai – 3-iojo bataliono vadas Zigmantas Kacevičius-Genijus, partizanai Adolfas Markevičius-Putinas, Bronius Kanevičius-Kriausė ir kiti. Apytikrė Mečislovo Kestonio-Serbento žūties vieta yra Kaugonių–Dainavos miško pakraštyje, ties buvusių Tabariškių kaimu. Partizanų kūnai buvo nuvežti į Vievį, miestelio žmonės suvaryti juos atpažinti.

Tu mūsių dalyvis Benediktas Trakimas-Genelis (1921–1999) pasakojo, kad

partizanai iš Kaugonių miškus iš anapus Neries kėlėsi valtimis visą naktį. Perkėlus paskutiniuosius partizanus, vienos pajėgos buvo kairėje Neries pusėje, o sovietai pasiliuko dešinėje, tačiau jie jau sutraukė pajėgas ir ties Vilniaus–Kauno plentu. Patraukė į Vilniaus pusėje esančius Kaugonių–Mikštonių miškus. Ten ir prasidėjo kautynės, trukusios visą dieną... Rytė, kautynių pradžioje, prarado tik porą žmonių – žuvė mūsų pusėje kovojoš vokiečiai ir dar vienas partizanas Antanas Perednis. Pastaras buvo sužeistas į pilvą ir greitai mirė. Sovietų pusėje krito vienas pulkininkas ir apie dešimt eilinių kareivių. Po kiek laiko girdėjės aplinkinių kaimų žmones juokiantis, kad kai sovietai po kautynių rinko savo žuvusiujių kūnus, pas tą pulkininką kišenėje rado kryželį – tai išmetė kūną iš vėžimo ir paliko gulėti, pasiėmė tik vėliau... Vakarop iš Vilniaus ar iš Kauno atvyko trys ešelonai sovietų papildymo – iš viso trys batalionai ir pora tankečių. Išyko žiaurios kautynės – žuvė ne tik Serbentas, bet dar apie dešimt vyrų. Kiek vėliau sužinojo, kad sovietai išsivežę 71 žuvusį. Partizanų kūnai buvo užkasti už kapinių, šlapioje vietoje.

Ar tikrai NKVD ir MGB nežinojo, kad žuvės Mykolas Kareckas yra tas pats Mečis-

lovės Kestenis, kad dar ilgai nedavė ramybės šeimai ir vis reikalavo išduoti jo slaptavietę? Šiame mūšyje žuvė ir kitas partizanas Serbentas, tai, matyt, galėjo juos suklaidinti.

Ilgus metus partizanų vadas buvo vadinas Mykolui Kareckui-Serbentu net istoriniuose šaltiniuose. Po jo žūties partizanų junginys pavadintas Didžiosios Kovos apygarda. Jos vadu vėl tapo Jonas Misiūnas-Žalias Velnius (1911–1947), tačiau ji tapo MGB taikiniu, tad Juozas Albino Markulio-„Erelio“, Vytauto Pečiūros-„Griežto“ ir kitų išdavikų pastangomis buvo sunaikinta 1948 metais, kai jos teises perėmė Ukmurgės krašto partizanai, susivieniję į Brinktinę, vadovaujamą ižvalgaus vado Alfonso Morkūno-Plieno (1908–1949), nutraukusio bet kokius ryšius su išdavikais.

* * *

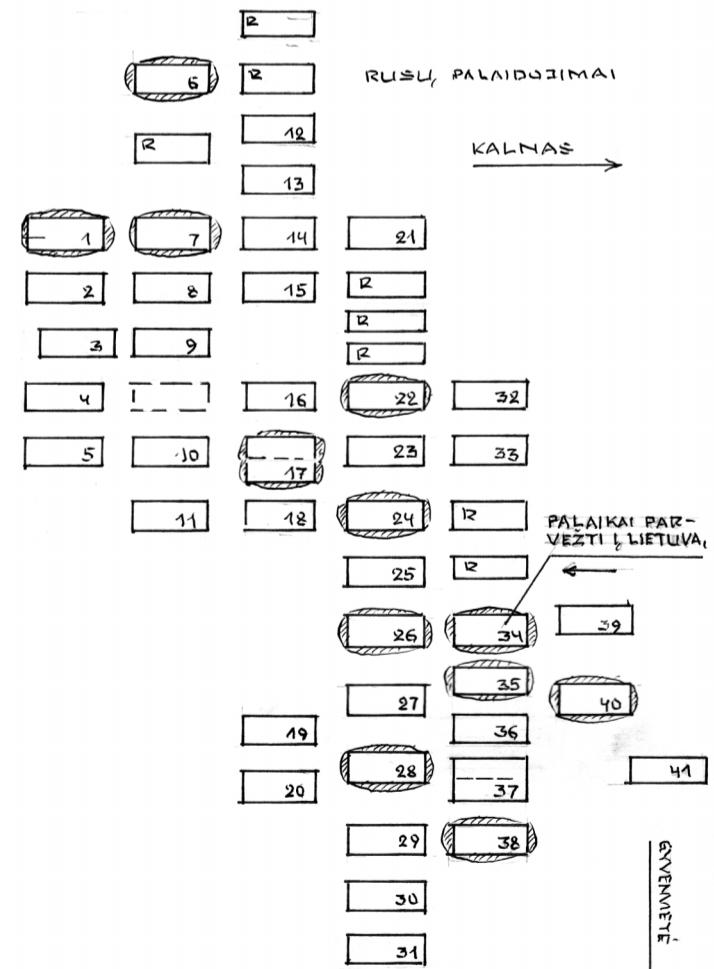
1999 metų spalio 7 dieną Mečislovui Kesteniui buvo suteiktas kario savanorio statusas. 2001 metų gegužės 15 dienos Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi, jam suteiktas dimisijos pulkininko laipsnis. Mečislovo Kestonio atminimas įamžintas Kaišiadorių partizanų koplytėlės paminklinėje lentoje.

Stanislovas

Zaigrajevo rajono Staraja Brianės kapinės

1.–4. –,	1958–1978,
5. Juozaitis Peras – 1886–1948?,	35. Strolienė Uršulė – 1894–1973,
6. Matijošaitis Juozas – 1904–1959,	36. Miknus Petras – 1898–?,
7. Naruševičienė Ona – 1888–1957?,	37. Strolė Algirdas – 1937–1980,
8. Sargautienė Juozapata – 1884–1956,	Strolienė,
9.–10. –,	Strolienė Uršulė – 1902–1973,
11. Giniotaitė Birutė – 1945–1956,	Jurevič Antonas – 1937–?,
12. Giniotienė Veronika,	Julija – ?,
13.–16. –,	38.–39. –,
17. Sipavičius Antanas – 1865–1955,	40. Jasiūnienė Bronislava – 1926–1980,
Sipavičienė Anelė – 1863–1956,	Baltuškienė Anelė – 1865–1948,
18. –,	Jastautienė Darata – ?–1956,
19. Klenauskaitė Jadviga – 1920–1957,	Kirsniene Zuzana – 1881–1957,
20. Klenauskas Aleksandras – 1889–1954(9),	Markevičius Marijonas – 1940–1964,
21. Karalevičienė Domicelė – 1872–1955,	Rimavičius Antanas – 1911–1954,
22. Šiaučiūnas Petras – 1874–1954,	Simonaitytė Birutė – 1944–1956,
23. –,	Strolytė Bronislava – 1919–?,
24. Aleliūnienė Elžbieta – 1871–1954,	Šukytė Virginija – 1953–1953,
25. Banaitienė-Elžbieta – 1870–1953,	Vaičiulytė Ona – ?,
26. Laurenčikas Petras – ?–1952,	Vidugiris Petras – 1968–1949,
27. –,	Vidugirienė Marijona – ?–1950,
28. Stanikūnas Juozapas – 1878–1954,	Vidugiris Maksimilijonas – 1910–?,
29.–33. –,	Zakarienė Sofija – 1896–1956,
34. Jasiūnas Gintautas –	Algirdas – ?

ZAIGRAJEVO r. STARAJA BRIANES KAPINES

Pagal D. LAMAUSKO schemą parengė Jonas LUKŠE

Dėmesio

Kovo 16 d. (šeštadienį) 16 val. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos salėje (Laisvės al. 39, Kaune) VšĮ „Renginiai tau“ organizuoja literatūrinę popietę „Tėvynė yra mūsų minčių pradžia ir esmė“, skirtą Knygnešio dienai paminėti. Maloniai kviečiame.

Muziejus ir visuomenė

Tėvynės meilės, laisvės, patriotiškumo temos Gargždų krašto muziejaus filialui Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejui – tarsi kertiniai akmenys pažinimo procese. Tam tikslui naudojame ne tik stacionarias muziejaus ekspozicijas. Rengiame daug parodų, renginių ir kitose erdvėse – bibliotekose, mokyklose, įstaigose. Artėjant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo

23-iosioms metinėms, kovo 4–5 dienomis Klaipėdos Sendvario pagrindinėje mokykloje buvo pristatyta muziejaus kilnojamoji paroda „Niekas ir nė vienas nėra užmirštas“. Paroda supažindino lankytojų su pokario rezistencija Klaipėdos regione. Ją aplankė ir pamatė 400 moksleivių, mokytojai ir mokyklos personalas. Kaip papildoma informacinė ir eduka-

cinė medžiaga, buvo panaudoti lankstinukai apie muziejų, rezistentų bunkerius ir slėptuves. Minėtas dvi dienas vyko parodos lankymas. Naujodant parodos istorinę medžiagą, vyresnėms klasėms buvo paruošti specialūs klausimynai. Visa tai, ką parodos metu pamatė, išgirdo ir užsiraše moksleiviai, buvo panaudota istorijos pamokų metu.

Sabina VINCIŪNIENĖ

Moksleivius sudomino Priekulės Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejaus parengta paroda

Skelbimai

Kovo 16 d. (šeštadienį) 11 val. Kaišiadorių savivaldybės salėje įvyks LLKS atkurto Didžiosios Kovos apygardos vi suotinis susirinkimas.

Prašome dalyvauti visus DKA karius savanorius ir Laisvės kovų dalyvius. Negalintieji dalyvauti praneškite tel. (8 346) 51 580.

LPKTS chorų vadovų dėmesiui!

Kovo 22 d. (penktadienį) 12 val. Lietuvos politinių kaliniai ir tremtinių sajungos salėje Kaune (Laisvės al. 39, 2 aukštasis) įvyks buvusių politinių kalinių ir tremtinių chorų vadovų pasitarimas dėl repertuaro, pasirengimo svarbiausiems LPKTS renginiams (rugpjūčio 3 d. sąskrydžiu Ariogaloje „Su Lietuva širdy“, spalio 12 d. LPKTS 25-mečio jubiliejinei šventei Kauno Sporto halėje, 2014 m. dainų ir poezijos šventei „Leiskit i Tėvynė“ Kaune).

Edvardas Strončikas,
LPKTS valdybos pirmininkas

Balandžio 6–7 d. (šeštadienį–sekmadienį) Jaunieji Lietuvos patriotai rengia orientacinių pėsciuju žygį „Vyčio apygardos partizanų takais“.

Pradžia balandžio 6 d. 9.30 val. Panevėžio r. Vadoklių vidurinėje mokykloje (Žaliasių g. 7). Bus du žygio etapai: dieninis – 25/40 km ir naktinis – 20/40 km. Kiekvienas žygio dalyvis, orientuodamas su žemėlapiu (1:50000) įveiks pasirinktą žygio etapą(-us) bei atstumą(-us).

Žygyje gali dalyvauti visi norintieji. Asmenys iki 16 metų gali dalyvauti tik su lydinčiuoju asmeniu. Nepilnamečiai privalo turėti tėvų sutikimą. Nakvynė numatoma Vadoklių vidurinės mokyklos teritorijoje. Turėti stovyklavimo inventorių, komandoms turėti šviesą atspindinčias liemenes.

Išankstinė dalyvių registracija iki balandžio 3 d. el. paštu: patriotai@yahoo.com arba telefonu 8 671 23 559.

Užjaučiamame

Mirus mylimai dukrai Astai, nuoširdžiai užjaučiamame LPKS Mažeikių skyriaus pirmininką, „Tremtinio“ bendradarbij Alberą RUGINĮ ir jo artimuosius.

LPKS Mažeikių skyrius, „Tremtinio“ redakcija

Mirus mylimai žmonai, užjaučiamame Laisvės kovų dalyvi, karj savanori Joną RINDEIKĄ ir jo artimuosius.

Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią skaudžią netekties valandą.

LLKS ir LPKS Kauno skyrius

Starto mokesčis apmokamas pavedimu į VŠĮ „Patriotai“ saskaitą LT38 7300 0101 2624 9043 (Swedbank), nurodant mokėjimo paskirtį: „Pėsciuju žygio dalyvio mokesčis“, iki balandžio 3 d. – 15 litų, mokant vietoje – 25 litai (neatvykus į žygį pinigai nebus grąžinami).

Smulkesnė informacija tel. 8 600 88 112, el. paštu patriotai@yahoo.com arba <http://www.facebook.com/Jaunieji.Lietuvos.Patriotai>.

ISSN 2029-509X

Leidėjas LPKTS

Tremtinys

LPKTS puslapis internte: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. Nr.LT18 70440600 0425 8365, AB „SEB“ bankas.

Redaktorė

Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė,

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

El. paštas:

tremtinys@zebra.lt

Projektą „Lietuvos Laisvės kovų, tremties ir tautos

netekcių atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

„Rinkos aikštė“, Josvainių g. 41,

Kėdainiai

Ofsetinė spauda 2 sp. lankai.

Kaina 2 Lt

SPAUDOS,

RADIO IR

TELEVIZIJOS

RĒMIMO

FONDAS

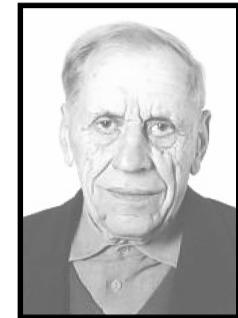

Tiražas 2740. Užs. Nr.

ILSÉKITĖS RAMYBĖJE

Bronius Vaičius

1928–2013

Gimė Imbarės k. Salantuose. Kretinges aps. ūkininkų šeimoje. Mokėsi Salantuose, Palangos gimnazijoje. Buvo Lietuvos laisvės armijos narys, vežė ginklus ir šovinius partizanams. Buvo įskūstas. 1946 m. suimtas ir nuteistas už dalyvavimą ginkluotoje pasipriešinimo kovoje. Kalėjo Intos lageryje Komijoje. 1955 m. išleistas į tremtį, dirbo šachtose. Nuo 1958 m. gyveno Palangoje, dirbo Palangos statybos valdyboje. 1958 m. vedė politinę kalinę Valeriją Dominaitytę, užaugino tris vaikus, sulaukė trijų vaikaičių.

Palaidotas Palangos kapinėse.

LPKTS Palangos filialas

Genė Šinkūnienė

1930–2013

Gimė Utenos r. Gražių k., mokėsi Salutuškio vidurinėje mokykloje. 1951 m. atėjus laikytui abiturėto egzamino buvo areštuota. Tardytė ir kalinta Švenčionių, Lukiskių kalėjime. Nuteista 10 m. Kalėjo Pečioros lageryje. Po Stalino mirties išleista. Grįžusi į Lietuvą baigė vidurinę mokyklą, vėliau išgijo medicinos felcerės išsilavinimą. Gyveno Švenčionyse. Kartu su vyru Algimantu užaugino du sūnus – Giedrių ir Saulių.

Nuoširdžiai užjaučiamame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Švenčionių filialas

Jonas Ambrozauskis

1936–2013

Gimė Tauragės r. Gaurės valsč. Daraičių k. 1946 m. šeima buvo ištremta į Siaurės Uralą – Sverdlovsko sr. Novaja Lialios r. Čeremchovskio Rudniko gyvenvietę. Dirbo aliuminio kasyklose. I Lietuvą grįžo po 16 metų tremties. Apsigynė Tauragėje, dirbo statybose.

Palaidotas Tauragės r. Gaurės kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Tauragės filialas

Zenonas Venclovas

1939–2013

Gimė Radviliškio r. Užuožerių k. 1948 m. su šeima ištremtas į Krasnojarsko kr. Partizanską r. Kojos k. Tremtyje bai gė septynmetę mokyklą, dirbo miško pramonėje. I Lietuvą grįžo 1957 m., apsigynė Radviliškyje, sukūrė šeimą, užaugino du sūnus.

Palaidotas Radviliškio kapinėse.

Užjaučiamame žmoną ir sūnus.

LPKTS Radviliškio filialas

Alfonsas Jonas Repsys

1939–2013

Gimė Kudrėnų k. Merkinės valsč. Varėnos r. darbininkų šeimoje. Motina buvo trijų brolių partizanų sesuo, ryšininkė. 1947 m. šeima ištremta į Sibirą – Tiumėnės sr. Baikalo r. Lipovskos k. – miško ruošos darbams. Vėliau Alfonsas baigė profesinę mokyklą, išgijo statybininko profesiją. Vedė, užaugino dvi dukteris.

Palaidotas Jekaterinburgo Pušmos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamame žmoną, dukteris, vaikaičius ir provaikaičius.

LPKTS Varėnos filialas, broliai ir seserys su šeimomis

LRT

Pirmadienis, kovo 18 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.40 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Ižvalgos. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 „Išminuotojų būrys“. Dok. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Komisaras Reksas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Antradienis, kovo 19 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.40 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Emigrantai. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 Pinigų karta. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Komisaras Reksas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Trečiadienis, kovo 20 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.40 Stilius. Namai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 LRT ekonomikos forumas. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Komisaras Reksas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Ketvirtadienis, kovo 21 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.40 Vieša paslaptis. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Tautos aikštė. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Komisaras Reksas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Penktadienis, kovo 22 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 Lie tutovs tūkstantmečio vaikai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Futbolo at rankos rungtynės: Slovakių - Lietuva. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.15 „Dabar aš“. Drama. 2004. Lenkija. 0.50 „Senis“ (k.).

Šeštadienis, kovo 23 d.

6.00 Šventadienio mintys (k.). 6.30 Stilius. Namai (k.). 7.15 Nacionalinė paieškų tarnyba (k.). 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Animacija. 10.00 Ryto suktinių Z.Kel mickaitė. 11.00 Durys atsidaro. 11.30 Septynios Kauno dienos. 12.00 „Ekolo gikišiausiai pasaulio namai“. Dok. 12.30 „Kaip išauginti plakancią širdį“. Dok. 13.30 Pasaulio panorama. 14.00 Juokis. 16.00 Žinios. 16.10 Sveikinimų koncertas. 18.30 „Frosto prisilietimas“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.00 Muzikinis projektas „Auksinis balsas“. 23.00 „Bégam, bégam!“ Komedija. 2008. Prancūzija.

Sekmadienis, kovo 24 d.

6.00 Emigrantai (k.). 7.00 Ryto suktinių Z.Kel mickaitė (k.). 8.00 Girių horizontai. 8.30 Kaimo akademija. 9.00 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 Verbų sekmodienis. Šv. Mišios. 12.00 „Ekologiškiausiai pasaulio namai“. Dok. 12.30 „Žmonių planeta. Atogrąžų miškai. Medžių žmonės“. Dok. 13.30 „Serloko Holmso sugrįžimas“. Ser. 15.30 Šventadienio mintys. 16.00 Žinios. 16.10 Popietė su A.Čekuoliu. 16.45 Lyderiai. 17.45 Keliai. Mašinos. Žmonės. 18.15 Mokslo ekspresas. 18.30 Stilius. Gyvenimas. 19.30 Bėdų turgus. 20.30 Panorama. 20.45 Euro pos balsas. 20.50 Savaitė. 21.15 Mūsų laisvės metai - 1994. 23.15 Muzikinis projektas „Auksinis balsas“ (k.).

Televisijos programa

kovo 18–24 d.

Baltijos TV

Pirmadienis

6.30 Televitrina. 7.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 8.00 Savaitės kriminalai (k.). 8.30 Auksarankiai (k.). 9.00 Ekstrasensų mūšis (k.). 10.00 Mitų griovėjai (k.). 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Svotai“ (k.). 13.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“. Ser. 16.00 Ekstrasensai prieš nusikaltėlius. 17.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“. Ser. 19.25 „Pagal įstatymą“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Juoko kovos. 21.30 Pasitarkime. 22.30 „Spartakas: Kerštas“. Ser. 23.30 Ekstrasensų mūšis. 0.30 „Laukinis“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Antradienis

6.30 Televitrina. 7.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 8.00 Tauro ragas (k.). 8.30 Atsargai-moterys! (k.). 9.00 Mistinės istorijos (k.). 10.00 „Alibi. Tapatybė“. Ser. 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Mentai“ (k.). 13.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“. Ser. 16.00 Ekstrasensai prieš nusikaltėlius. 17.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“. Ser. 19.25 „Pagal įstatymą“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Juoko kovos. 21.30 Pasitarkime. 22.30 „Spartakas: Kerštas“. Ser. 23.30 Ekstrasensų mūšis. 0.30 „Laukinis“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Trečiadienis

6.30 Televitrina. 7.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 8.00 Užkalnio 5 (k.). 9.00 Juoko kovos (k.). 10.00 „Svota“ (k.). 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Jūrų velniai“ (k.). 13.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“. Ser. 16.00 Ekstrasensai prieš nusikaltėlius. 17.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“. Ser. 19.25 „Pagal įstatymą“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Juoko kovos. 21.30 Pasitarkime. 22.30 „Spartakas: Kerštas“. Ser. 23.30 Ekstrasensų mūšis. 0.30 „Laukinis“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Ketvirtadienis

6.30 Televitrina. 7.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 8.00 Žvaigždutės (k.). 9.00 Taip. Ne (k.). 10.00 Žmogus prieš gamtą. Šiaurės Skotija (k.). 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 Ekstrasensų mūšis (k.). 13.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“. Ser. 16.00 Ekstrasensai prieš nusikaltėlius. 17.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“. Ser. 19.25 Nematomia tiesa. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Lietuvos muzikos legendos. 22.30 „Biutiful“. Drama. 2010. Ispanija, Meksika. 1.15 „Laukinis“ (k.). 2.15 Bamba (S).

Penktadienis

6.30 Televitrina. 7.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 8.00 Juoko kovos (k.). 9.00 Gyvenimo spalvos (k.). 10.00 Amerikos talentai. 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 Mistinės istorijos (k.). 13.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“. Ser. 16.00 Ekstrasensai prieš nusikaltėlius. 17.00 „Muchtaras sugrįžimas“ (k.). 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“. Ser. 19.25 Nematomia tiesa. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Lietuvos muzikos legendos. 22.30 „Biutiful“. Drama. 2010. Ispanija, Meksika. 1.15 „Laukinis“ (k.). 2.15 Bamba (S).

Šeštadienis

6.30 Televitrina. 7.00 Auksarankiai (k.). 7.30 Nematomia tiesa (k.). 8.00 Savaitės kriminalai (k.). 8.30 Amerikos talentai (k.). 9.30 Autofanai. 10.00 Šeštadienio rytas. 11.00 Pasitarkime (k.). 12.00 Žmogus prieš gamtą. Norvegija. 13.00 Mitų griovėjai. 14.00 Lietuvos muzikos legendos (k.). 16.00 Juoko kovos (k.). 17.00 „Mentai“ (k.). 18.00 Ekstrasensai mūšis. 19.00 „Svota“. Ser. 20.00 Žinios. 20.20 „Jūrų velniai“. Ser. 21.20 „16 kvartalų“. Veiksmo krim.f. 2006. JAV. 23.10 „Žvėries prigimtis“ (S). Siaubo komedija. 2008. JAV. 0.50 Bamba (S).

Sekmadienis

6.00 Joyce Meyer. Gyvenimas kupinas džiaugsmo. 6.30 Televitrina. 7.00 Užkalnio 5 (k.). 8.00 Duolabas. 8.30 Tauro ragas. 9.00 Autopilotas. 9.30 Statybų TV. 10.00 Sekmadienio rytas. 11.00 Sveikatos kodas. 12.00 Plėšrūnai. Karališkosios kobros paslaptis. 13.00 Nacionalinė loteria „10 milijonų“. 14.00 Sveikinimai. 16.30 Komikų klubas (k.). 17.00 Taip. Ne (k.). 18.00 Mistinės istorijos. 19.00 Gyvenimo spalvos. 20.00 Žinios. 20.20 „Povestuvinė kelionė į Las Vegasą“. Rom. drama. 2010. Vokietija. 22.10 „Biutiful“ (k.). 0.50 „Mentai“ (k.). 1.50 Bamba (S).

TV3

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.</div